

Opschrift

Vergadering van 17 mei 2023

Nummer: 2023_MV_00303

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Bert Mispion: Eerste graad B-Stroom onderwijs

Raadslid(-leden):

Bert Mispion - Groen

Bevoegd: Evita Willaert

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Ik las in De Morgen van 02 mei 2023 een artikel over het rapport van OVSG (Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten) met daarin ook een getuigenis van de Hotelschool Gent. Dit rapport focust op de eerste graad B-stroom. Er klinken heel wat bezorgde geluiden door in het artikel. Er is het groeiend aantal leerlingen in de B-stroom. Er is ook de vaststelling dat heel wat onder hen zich vastrijden en er niet in slagen de overstap te maken naar de A-stroom. Het gevolg is een vergrote niet-gekwalificeerde uitstroom.

Vraag:

- Stelt u eenzelfde tendens vast in de Gentse scholen?
- Heel wat hefboomen liggen bovenlokaal. Welk flankerend beleid voert u in Gent om ongekwalificeerde uitstroom tegen te gaan?

Antwoord

Uw vraag valt samen met de bekendmaking van de resultaten van Meld Je Aan in het secundair onderwijs. Voorbije vrijdag kregen zo'n 5.000 ouders en leerlingen het resultaat met daarin de toewijzing aan een school.

Uit die resultaten kunnen we ook voor Gent besluiten dat het aantal leerlingen dat een plaats zoekt in de B-stroom groeit. Dit jaar melden zich 10% meer leerlingen dan vorig schooljaar, namelijk 707 leerlingen voor het eerste leerjaar van de eerste graad. Het aantal leerlingen dat zich uiteindelijk zal inschrijven ligt waarschijnlijk lager, maar de tendens is duidelijk. In het schooljaar 2012-2013 zaten er op grondgebied Gent 445

leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad (zeg maar het eerste middelbaar) de B-stroom. Dit schooljaar zijn dat er 558. Deze stijging is in lijn met de Vlaamse cijfers, zo blijkt uit cijfers van Vlaanderen en OVSG.

Ik ben daar heel bezorgd over. Ik bevestig jammer genoeg wat in het artikel staat dat u noemt. Kinderen die in de eerste graad B-stroom starten, krijgen daar de kans om leerachterstand in te halen. We moeten vaststellen dat dat voor een te grote groep niet lukt. Zij rijden zich vast. Scholen leveren grote inspanningen, maar botsen zelf op vele drempels: leerproblemen, taalproblemen, ontwikkelingsstoornissen, een combinatie van voorgaande ... Doordat de leerlingen er niet in slagen aansluiting te vinden, gaan velen naar het derde jaar arbeidsmarktfinaliteit (voorheen BSO). Hier wacht voor een te grote groep een fatale drempel. Ze moeten nu voor het eerst slagen voor alle basisvakken om te mogen overgaan naar het vierde jaar. Ze mogen schitteren in hun praktische vakken, de theoretische vakken blijken niet haalbaar. Ze zouden schitterende stielmannen en -vrouwen kunnen worden, maar hun schoolloopbaan valt hier stil. Demotivatie, gekelderde zelfbeeld ...

De hefboomen liggen inderdaad bovenlokaal. Zo maak ik me zorgen over hoe de invoering van het duaal leren is verlopen. Het betekende tegelijk ook de afbouw van het deeltijds beroepsonderwijs. Voor veel leerlingen die voorheen in het deeltijds beroepsonderwijs les volgden, ligt de lat van het duaal leren te hoog. We stellen vast dat een deel van hen afhaakt, en dus niet meer aanwezig is op school. Waar ze voorheen een tussentijdse kwalificatie konden behalen, valt ook deze optie nu weg.

Intussen groeit de groep ongekwalificeerde schoolverlaters. We zetten daar als stad, met eigen middelen heel breed en intens op in op niveau van de leerlingen, klassen, scholen en ouders. We richten ons daarbij niet enkel op de leerlingen in de B-stroom.

Het belang van een **goed geïnformeerde en weloverwogen studiekeuze** van bij de start en bij elk transitie-moment is cruciaal. Niet alleen starten in 1B heeft een verhoogde kans op vroegtijdig schoolverlaten. Bij een leerloopbaan waarin bijv. de overstap gemaakt wordt van doorstroom naar dubbele naar arbeidsmarktgerichte finaliteit zien we dat 27,5% uitstroomt zonder kwalificatie. Het belang van een **goed geïnformeerde en weloverwogen studiekeuze** van bij de start en bij elk transitie-moment wordt hierdoor beklemtoond.

We ondersteunen dit studiekeuzeproces met verschillende acties:

- Een lerend netwerk ‘beroep in beeld – talent in zicht’. Daar worden good practices gedeeld onder basisscholen. De focus ligt op het studiekeuzeproces van de leerlingen en de ouders.
- In oktober is er de infodag ‘onderwijsloopbaan: een kijk in de praktijk’. Onderwijsprofessionals maken kennis met beroepen uit allerhande sectoren opdat ze hun studiekeuzeadvies kunnen ‘verrijken’.
- Onderwijscentrum Gent ontwikkelde samen met Topunt (een samenwerking van de drie CLB’s) ‘De grote Stap: de puzzel’. Dat is een interactieve tool om ouders en leerlingen wegwijs te maken in de structuur van het secundair onderwijs.

Als we willen inzetten op meer gekwalificeerde uitstroom is er nood aan een geïntegreerde aanpak. Scholen kunnen dit niet alleen. Onderwijs kan dit niet alleen. Het is belangrijk om de krachten te bundelen over domeinen heen: onderwijs, welzijn, werk,

vrije tijd Onder de vlag van Operatie Geslaagd zetten we daarom samen met Gentse (secundaire) schoolteams en partners binnen en buiten onderwijs in op meer gekwalificeerde uitstroom, zodat we jongeren op die manier meer kansen kunnen bieden.

Vroegtijdig schoolverlaten is een erg complexe problematiek. Heel wat factoren zijn bepalend voor de leerloopbaan van kinderen en jongeren. Kinderen en jongeren die opgroeien in een kwetsbare situatie hebben meer kans op vroegtijdig schoolverlaten. Dit is ook zo in Gent. En die groep leerlingen die aantikt op verschillende leerlingenkenmerken (thuis taal niet-Nederlands, opleiding moeder, buurt, schooltoelage) is ook in Gentse scholen oververtegenwoordigd in die onderwijsvormen waar de uitval het grootst is. Samen inzetten op gelijke onderwijskansen blijft daarom een ontzettend belangrijke uitdaging.

Operatie Geslaagd verbindt, inspireert en ondersteunt Gentse leerlingen en schoolteams uit het secundair onderwijs en partners uit onderwijs, welzijn, werk en vrije tijd rekening houdend met devastgelegde krachtlijnen.

Ze doen dit a.d.h.v. **preventie, interventie en compensatie** en met aandacht voor een **brede waaier aan thema's**: o.a. autonomieversterkend en verbindend schoolklimaat (ABC), preventief spijbelbeleid, partnerschap school-gezin, competentiegericht onderwijs, brede leer- en leefomgeving, (meer)talenbeleid.

Enkele voorbeelden van acties:

- met Iedereen gekwalificeerd – The challenge als proefproject richten we ons expliciet op klasgroepen in het derde jaar van het secundair onderwijs dubbele of arbeidsmarktgerichte finaliteit (
- Samen Maakt School is een inspiratietraject op maat voor Gentse secundaire scholen waarin we schoolteams willen versterken in hun competenties om in te zetten op een verbindend schoolklimaat. Een sterke schoolbinding is immers een buffer tegen spijbelen, wat een belangrijke voorspeller is voor vroegtijdig schoolverlaten.
- ondersteuning stages: er zijn nog te veel jongeren die hun stage vroegtijdig stopzetten waardoor ze niet slagen en het schooljaar beëindigen met een C-attest. De ondersteuning via het nieuwe NAFT-aanbod biedt hier ten dele een antwoord op, maar de intensiteit van de begeleiding overtreft de mogelijkheden binnen de NAFT-financiering. **Daarom slaan vzw JES en Onderwijscentrum Gent de handen in elkaar om jongeren vóór en tijdens hun stageperiode intensief te begeleiden. NAFT staat voor naadloos flexibel traject, bedoeld om schooluitval tegen te gaan.**
- het nieuwe Gentse spijbelactieplan focust op het versterken van de samenwerking tussen alle partners die leerlingen en hun context binnen en buiten het onderwijs begeleiden.
- Het Steunpunt Leerrecht-Leerplicht richt zich op leerlingen met een verhoogd risico op schooluitval. Aan de hand van langdurige, aanklampende. Het Steunpunt biedt vervolgt trajectbegeleiding voortbouwend en afgestemd op de reguliere CLB-begeleiding.
- Word Wijs: de leerloopbaancoaches van Word Wijs! bieden ongekwalificeerde jongeren tussen 17 en 25 jaar die wonen, werken of studeren in Gent - gratis en op vrijwillige basis - informatie en coaching bij het kiezen, studeren en behalen van

een kwalificatie of diploma secundair onderwijs met als doel hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Tot slot beklemtoon ik ook de bredere werking die bestaat en die onrechtstreeks een ondersteunende impact geeft. Een goede samenwerking met het gezin vergroot vanzelfsprekend de slaagkansen van kinderen, dus ook de brugfiguren, de initiatieven rond kleuterparticipatie, studieondersteuning, de opvoedingswinkel, de Groeiteams zijn een belangrijke schakel. En ook inzetten op een brede leer- en leefomgeving (cf. brede school) biedt jongeren een belangrijke opstap om gelijke onderwijskansen te realiseren!
